

**FILOSOFIECAFÉ
DEVENTER
7-11-24:**

**OVER
‘LUISTEREN’.**

DOOR TREES SCHOPMAN

*DE SPIEGEL – FILOSOFISCHE PRAKTIJK
DEVENTER*

WWW.FILOSOFISCHEPRAKTIJKDEVENTER.NL

START FILOSOFIESEIZOEN!

(CURSUSSEN OKTOBER - NOVEMBER,
ZIE AGENDA FILOSOFERENINDEVENTER.NL)

- NOVEMBER 4 - [START MODERNE LEVENSKUNST](#) (MA. OCHTEND)
- BOVENSTAANDE CURSUS IS GESTART, MAAR JE KUNT TOT UITERLIJK 8 NOVEMBER NOG INSTAPPEN.
- [UNIEKE KANS.....MIDWEKEN LEVENSKUNST FILOSOFIE IN DE NATUUR!](#)
(JANUARI, MAART EN MEI 2025)

**FILOSOFEREN
IN
DEVENTER**

**FILOSOFIE
CAFÉ**
maandelijks 1e
donderdagavond
in 7e hemel

**FILOSOFIE
OP VERZOEK**
o.a. coaching,
workshop,
lezing...

**FILOSOFIE
CURSUSSEN**
o.a. levenskunst,
verbinding,
ethiek...

DENKEN
is de ziel die met
zichzelf praat!
(Socrates
469-399 v Chr)

**SEPTEMBER
tot en met
APRIL**

BEKIJK HET AANBOD OP
FILOSOFERENINDEVENTER.NL

EEN MENS
HEEFT TWEE OREN
EN ÉÉN MOND
OM TWEE KEER ZOVEEL TE LUISTEREN
DAN TE PRATEN.

CONFUCIUS, CHINEES FILOSOOF (551 V. CHR. - 479 V. CHR.)

HOREN EN LUISTEREN

- UITSPRAAK LOVIT TEGEN MATTIS (RONJA DE ROVERSDOCHTER): “JE HOORT HET WEL MAAR JE LUISTERT NIET”!
- IS ER VERSCHIL TUSSEN ‘HOREN’ EN ‘LUISTEREN’?
- IS ER VERSCHIL TUSSEN DEZE UITSPRAKEN?
 - LUISTER NAAR ME
 - HOOR MIJ AAN.
- GEZEGDES:
 - WIE NIET HOREN WIL MOET VOELEN
 - ZICH GEHOORD VOELEN.
- VOORBEELDEN?

FAUSTO

[START TO LISTEN - TOOLBOX](#)
[ROND LUISTERVAARDIGHEID](#)

Wat hoor je?
Wat beluister je?

JOHAN DAISNE

- IEDERE TAAL IS SCHOON VOOR WIE LUISTEREN KAN. WANT IN ELKE TAAL ZINGT DE GEDACHTE VAN EEN VOLK EN DE ZIEL VAN EEN MENS, EN DIE MUZIEK IS UNIVERSEEL. (JOHAN DAISNE)

ROTTERDAM IN 'OUD ROTTA'.

[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=0HVDZ9GYGX4](https://www.youtube.com/watch?v=0HVDZ9GYGX4)

DUUR 2.30 MINUUT (UITSNEDE)

BELUISTER MET OGEN DICHT / OGEN OPEN

Rotta - hoimanoth 1020

FENOMENOLOGISCH LUISTEREN

- WAT IS FENOMENOLOGIE?
 - EEN FENOMEEN (DUS IETS OF EEN GEBEURTENIS) WAARNEMEN ALSOF JE HET VOOR DE ALLEREERSTE KEER WAARNEEMT. DUS ZONDER ENIGE VOORKENNIS.
 - KINDEREN KUNNEN ZICH 'VERGAPEN' AAN IETS. OPGAAN IN DE WAARNEMING OF DE ERVARING. DIT IS EEN VOORBEELD VAN FENOMENOLOGISCHE WAARNEMEN.
 - ALS VOLWASSENEN HEBBEN WE GELEERD TE (BE)OORDELEN (OP WAARHEID / PRAKTISCH NUT) . DUS MOETEN WE MOEITE DOEN OM ONS OORDEEL OP TE SCHORTEN (EPOCHÉ)
 - RESULTAAT VAN WAARNEMEN VANUIT (VOOR)OORDELEN IS SELECTIEVE WAARNEMING. WE ZIEN ALLEEN WAT WE (H)ERKENNEN. EN MISSEN DAARDOOR ANDERE ASPECTEN VAN HET FENOMEEN.

KRISTOF VAN ROSSEM

- “IN SOCRATISCHE TRAININGEN PROBEER IK MENSEN AAN TE LEREN OM LEEG TE LUISTEREN. DAT IS LUISTEREN ZONDER WAARDEOORDEEL, EN DUS OOK ZONDER HERKENNING. JE KUNT DIT TRAINEN.”
- “ALS JE LEEG KUNT LUISTEREN, KAN EEN ANDER ZICH BIJ JOU WERKELIJK UITDRUKKEN. HET IS DE BASISVOORWAARDE VOOR VRIENDSCHAP EN LIEFDE.”

[HTTPS://WWW.FILOSOFIE.NL/KRISTOF-VAN-ROSSEM-LEEG-LUISTEREN-KUN-JE-LEREN/](https://www.filosofie.nl/kristof-van-rossem-leege-luisteren-kun-je-leren/)

MIRIAM RASCH OVER 'LUISTEREN'

- PAULINE OLIVEROS AAN, DIE **EEN JAAR LANG NAAR DE A LUISTERDE**, DE ACTIEGROEP AMBASSADE VAN DE NOORDZEE NEEMT **ZELFS VIER JAAR DE TIJD OM NAAR DE ZEE TE LUISTEREN**. DIT **LUISTEREN IS ALS EEN UITGEWORPEN ANKER NAAR DE WERELD**, EEN OPEN DEUR DIE HET VREEMDE UITNODIGT BINNEN TE KOMEN. ALS EEN REIS, KORTOM. GEK GENOEG, ONTDEKTE IK, MOET JE **ER MET AL JE ZINTUIGEN BIJ ZIJN, WIL JE ÉCHT LUISTEREN**. ZO BESCHRIJFT VIRGINIA WOOLF HOE DE INNERLIJKE STEM NIET KAN OPKLINKEN ZONDER HET HEEN EN WEER BEWEGEN VAN EEN ZOUTVAATJE OVER HET TAFELKLEED EN HET GEROEZEMOES VAN ANDERE GASTEN OP DE ACHTERGROND.
- IN DE **DIGITALE WERELD** WORDT DAARENTEGEN ALLES, DUS OOK DE ZINTUIGEN, INDIVIDUEEL GETARGET. **GELUID KOMT, GESTRIPT VAN RUIS EN CONTEXT, LOS VAN LICHAAM EN LOCATIE, DIRECT BINNEN** VIA ONZE 'OORTJES'. TERWIJL ENIG GEKRAKEEL JUIST EEN VEREISTE LIJKT BIJ GOED LUISTEREN. WOOLF: 'BUT NOW LISTEN; TICK, TICK; HOOT, HOOT; THE WORLD HAS HAILED US BACK TO IT.'

[HTTPS://WWW.FILOSOFIE.NL/LUISTEREN/](https://www.filosofie.nl/luisteren/)

????????????????????

- WAT IS 'LUISTEREN'?
- EN WAT IS ER NODIG OM TE KUNNEN LUISTEREN?

DE SPIEGEL

Filosofische praktijk Deventer

INSPIRATIE BRONNEN
Natuur
Mens
het AL

ORGANISEERT
Filosofiecafé
Filosofiecurcus
Filosofie op verzoek

FILOSOOF
Trees Schopman
Initiatiefnemer van
Filosoferen-in-Deventer.nl

Graaf in je binnenste.
Daar is de bron van het goede...
(Marcus Aurelius 121-180)

Op zoek naar jouw en mijn 'eigen-wijsheid'.

Vind inspiratie op
WWW.DESPIEGEL.NL

FILOSOFEREN IN DEVENTER

FILOSOFIE CAFÉ
maandelijks Te donderdagavond in 'Te hemel'

FILOSOFIE OP VERZOEK
o.a. coaching, workshop, lezing...

FILOSOFIE CURSUSSEN
o.a. levenskunst, verbinding, ethiek...

DENKEN
Is de ziel die met zichzelf praat!
(Socrates 469-399 v Chr.)

SEPTEMBER tot en met APRIL

BEKIJK HET AANBOD OP
FILOSOFERENINDEVENTER.NL

PAUZE

HEB JE JE VRIJE GIFT VOOR DIT FILOSOFIECAFÉ NOG NIET BETAALD?

DAN KUN JE DAT HIER ALSNOG DOEN DOOR DE QR CODE TE SCANNEN MET DE CAMERA APP VAN JE MOBIEL.

SCAN ME

????????????????????

- WAT IS 'LUISTEREN'?
- EN WAT IS ER NODIG OM TE KUNNEN LUISTEREN?

NIET OM AAN TE HOREN

[NAILS ON CHALKBOARD](#)

Ga je 'dicht'
of blijf je 'open'
bij dit geluid?

TRUMP

[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=OQGE0ETV81S](https://www.youtube.com/watch?v=OQGE0ETV81S) (LINK HOOGTEPUNTEN DEBAT TRUMP-HARRIS)

DUUR UITSNEDE VICTORYSPEECH: 1.30 MINUUT

HARRIS

DUUR UITSNEDE CONCESSIONSPEECH: 2.36 MINUUT

BAR LAAT - AMERIKA KIEST

DUUR UITSNEDE: 2.30 MINUUT

[VERKIEZINGEN TONEN POLARISATIE IN AMERIKA](#) | [BAR LAAT](#)

LUISTER - VOORWAARDEN

- WAT IS ER NODIG OM **ECHT** TE KUNNEN LUISTEREN?
 - ZWIJGEN,
 - OPEN STAAN VOOR DE TAAL DIE DE ANDER GEBRUIKT
 - MEETRILLEN (MEEDENKEN)
 - OORDEEL OPSCHORTEN
- WANNEER KUN JE DE ANDER **ECHT** BEGRIJPEN? (OF IS DAT ÜBERHAUPT NIET MOGELIJK?)
 - IEMANDS 'TAAL' SPREKEN
 - IEMANDS GESCHIEDENIS KENNEN (NUSSBAUM)
- KUNNEN WE NAAR ELKAAR LUISTEREN ALS WE ONGELIJK ZIJN IN MACHT? (AFHANKELIJKHEID VAN DE ANDER)
 - IMPLICEERT MEER MACHT HEBBEN MEER VERANTWOORDELIJKHEID OM TE LUISTEREN NAAR DE AFHANKELIJKE ANDER?
 - WAAR ZIEN WE DAT WEL/NIET IN DE PRAKTIJK?
- MOET JE ALTIJD LUISTEREN?

VOORLOPIGE CONCLUSIE?

- LUISTEREN WE ALLEEN MET ONZE OREN?
- WAT GEBEURT ER ALS WE BEWERINGEN ECHT BELUISTERDEN IN PLAATS VAN ALLEEN HOORDEN?
- VERANDERT 'LUISTEREN' DE BOODSCHAP VAN DE 'TAAL'?
- VEREIST LUISTEREN NAAR EEN ANDER OOK LUISTEREN NAAR ONSZELF? OF MOETEN WE JUIST ONSZELF EVEN VERGETEN OM DE ANDER ECHT TE HOREN?
- ALS LUISTEREN NIET ALLEEN MET ONZE OREN GEBEURT, WAT BETEKENT LUISTEREN DAN NOG MEER?

SEE YOU

NEXT TIME

FILOSOFIECAFÉ DEVENTER – DE EERSTE DONDERDAGAVOND VAN DE MAAND.

WIL JE OP DE HOOGTE BLIJVEN?
SCHRIJF JE IN VOOR DE NIEUWSBRIEF
VIA DE SITE FILOSOFERENINDEVENTER.NL!

DANK VOOR JE BIJDRAGE!